

RØTTER

RIKSTEATRET

RØTTER

Av Arnold Wesker

Oversettelse	Johan Borgen
Regi	Merete Skavlan
Scenografi og kostymer	Einar Dahl
Masker	Hanne Revold
Språkkonsulent	Dag Gundersen

I ROLLENE:

Beatie Bryant	Birgitte Victoria Svendsen
Jenny Beales	Anne Stray
Jimmy Beales	Paal Hangeraas
Mrs. Bryant	Edel Eckblad
Mr. Bryant	Dan Fosse
Frankie Bryant	Peter Lindbæk
Pearl Bryant	Linda Tørklep
Stan Mann	Carsten Byhring

Insp./turnéleder . Rune Berny Løken

Teknikere med ansvar på turné for:

Sceneteknikk Martine Rød

Lysteknikk Knut Marcussen

Lydteknikk Espen Fjordheim

Hår/minke, kostyme-

vedlikehold Wenche Larsson

Rekvisitter Gun Larsen

Suffli Sygne Teigen

Turnétekniker Rolf Skoglund

Kostymer og dekorasjoner er laget

på Riksteatrets verksted under

ledelse av Solveig Engh og

Johannes Markeng/Jens Melsom.

Forestillingen varer ca. 2 timer og
10 min. med pause.

Fotografering og lydbåndopptak er
ikke tillatt under forestillingen.

Programredaktør Else Færden

I redaksjonen Inger Brun,

Janecke Kragner Furberg

Foto Frits Solvang

Trykk . Enersens Trykkeri a/s, Oslo

**Reis
ikke bort
tiden...**

**FLY
BRAATHENS
SAFE**

ARNOLD WESKER

Arnold Wesker, John Osborne og Harold Pinter m.fl. hørte til en gruppe engelske forfattere — de såkalte «sinte unge menn» — som begynte å skrive i slutten av 1950-årene. De brakte en helt ny form for dramatikk inn på engelske scener. Det var skuespill som viste oss «vanlige» mennesker midt i vår hverdag. En engelsk kritiker skrev bl.a. om Arnold Weskers «Hønsesuppetrilogi» («Hønsesuppe med byggrynn» 1957, «Røtter» 1958, «Jeg snakker om Jerusalem» 1959), at han var den første engelske dramatiker som hadde vist

Forts. neste side

Arnold Wesker

Fra v.: Paal Hangeraas, Anne Stray, Carsten Byhring.

en kommunistfamilie på scenen slik at man virkelig opplevde dem som levende mennesker.

Han er etter hvert blitt 52 år gammel, og han er fremdeles en mann med mange jern i ilden. Han har alltid vært intenst opptatt av de mest forskjelligartede virksomheter: snekring, matlagning, folkevisesang og ikke minst kulturformidling. Skuespillene hans viser nesten alltid mennesker som arbeider med noe, eller som synger og spiller — helst folkesanger eller gamle skillingsviser.

Arnold Wesker skriver ut fra en allsidig livserfaring. Han er sønn av østeuropeiske jøder, og han vokste opp i immigrantmiljøet på Londons østkant i de kampfylte og vanskelige 30-årene. Seksten år gammel begynte han å forsørge seg selv. Han flakket fra jobb til jobb — fra by til bygd, og havnet til slutt som nygift i Paris, der han arbeidet som kokk en tid. Her sparte han opp nok penger til et halvt års kurs på London School of Film Technique. Hele tiden bar han på en drøm om å bli forfatter. Skrive hadde han gjort fra han var ganske ung: noveller, dikt og skuespill. I 1956, bare 24 år gammel, var han ferdig med sitt første skuespill, «Kjøkkenet», som foruten «Røtter» regnes som hans aller beste.

I 1962 reiste Riksteatret ut på turné med «Livets røtter», som det

ble kalt den gangen, og introduserte dermed Arnold Wesker for det norske publikum. Mange norske teatre har i årenes løp spilt stykkene hans. Vi kan nevne at Fjernsynsteatret viste hele «Hønsesuppetrilogeni» i 1969, Nationaltheatret oppførte skuespillet «Vennene» i 1971 instruert av Merete Skavlan. Det Norske Teatret har også spilt «Røtter», men de kalte det «Mamma er sta» (1964), og Den Nationale Scene i Bergen har spilt «Kjøkkenet» i 1971, bare for å nevne noen.

«Røtter» er på mange måter enda mer aktuelt i dag enn da det ble skrevet, fordi stadig flere mennesker synes at det samfunnet vi lever i, har alt for mange umenneskelige trekk, og vi vet ikke hva vi skal gjøre med det. Wesker prøver i sine skuespill å vise noen av grunnene til at det er blitt slik, og han har også en tro på at det kan bli bedre. Han prøver, bl.a. i «Røtter», å vise hva som er viktig og verdifullt — hva som kan gi oss et rikere og morsommere liv. «Røtter» er et varmt og levende skuespill, det gir selvinnsikt og livsmot. Vi får lyst til å ta fatt, utvikle oss. Vi får et håp om at det nytter — hvis vi begynner med oss selv.

I.B.

Birgitte Victoria Svendsen, Edel Eckblad.

Arnold Wesker om «Røtter»

Det finnes to typer forfattere: de som organiserer sine egne erfaringer og de som skaper en ny virkelighet gjennom det de skriver.

Jeg tilhører den første kategorien.

I «Røtter» har jeg forsøkt å organisere mine egne erfaringer — som ofte kan synes meg kaotiske — på en litt rar måte.

Men først vil jeg minne om at «Røtter» er 2. del i en trilogi kalt «Hønsesuppetriologien». Handlingen i de tre skuespillene foregår i årene 1936 til 56. Vi møter

to familier: familien Kahn og familien Bryant. De er inspirert av min egen og min kones familie, uten at det foreligger en absolutt identifikasjon. Den første delen av triologien tar for seg familien Kahn og særlig sønnen i huset, Ronnie.

I «Røtter» kan det virke som om stykket fortsatt handler om ham, selv om han ikke viser seg på scenen. Det er selvfølgelig delvis tilfellet. Men «Røtter» handler også om en ung pike som vi følger hele tiden.

Men et skuespill er ikke først og fremst handling. Et skuespill ønsker å formidle et budskap. Og budskapet i «Røtter» dreier seg om det å oppdage seg selv. En ung jente forandrer seg fra å være halvt bevisst til å bli mer bevisst seg selv og sin livssituasjon. En meget dramatisk og spennende metamorfose.

(Fra en kassett om «Røtter» laget av Arnold Wesker og sendt teatret til premieren av forfatteren)

Birgitte Victoria Svendsen, Peter Lindbæk.

Musikk som brukes i Røtter:

Living doll — Cliff Richard & The Shadows.

What do you want? — Adam Faith.
Itsy bitsy teenie weenie yellow polkadot bikini — Brian Hyland.

Andante fra Mendelson's 4. symfoni.

Farandole fra L'Arlésienne suites av

Første Klasse? Nei, First Business Class til ordinær økonomipris

Men likheten er slænde.

Du sitter i en adskilt rommelig kabin akkurat som på Første Klasse. Stolen din er faktisk Første Klasse standard hos mange andre flyselskap.

I våre 747-fly er det bare 8 stoler i bredden. På våre DC-10'ere bare 7.

Du kan velge varmmrettene som på Første Klasse.

Mattdene serveres på porselet som på Første Klasse.

Du drikker av glass som på Første Klasse.

Vi har elektroniske høreapparater som hviler mykt mot ørene, akkurat som på Første Klasse.

Over hele verden står våre Business Service Lounger til din disposisjon.

Ifølge Fortune Magazine er dette den beste av alle Business-klasser.

Det eneste som faktisk ikke er Første Klasse er prisen. Du betaler kun vanlig, normal økonomipris. En ideell kombinasjon – ikke sant?

sas

Fra v.: Paal Hangeraas, Anne Stray, Linda Tørklep, Edel Eckblad, Peter Lindbæk, Dan Fosse, Birgitte Victoria Svendsen.

the first time I saw it, I was struck by its beauty and the way it seemed to glow from within. It was a small, dark, irregularly shaped object, like a piece of wood or stone that had been polished to a mirror finish. The light reflected off its surface in a way that was both mysterious and captivating. I knew immediately that I wanted to have it, and I asked the owner if I could buy it. He agreed, and I paid him a sum of money that I didn't have at the time, but I knew I would earn it back eventually. From that day on, I carried it with me everywhere I went, and it became my constant companion. It was like having a piece of myself with me wherever I went. I never took it off, not even for a minute. I slept with it, I ate with it, I lived with it. It was part of me, and I loved it more than anything else in the world. But one day, while I was walking through a park, I lost it. I searched everywhere, but I couldn't find it. I was heartbroken, and I felt like my world had ended. I cried for days, and I couldn't stop thinking about it. I tried to replace it, but nothing could ever be as good as the original. I still have the same feelings for it, even though it's been years since I lost it. It's a reminder of how much I value things that are meaningful to me, and how much I miss the things that I've lost. But I know that I'll always have it in my heart, and that's what matters most.